

NORMATIVA DE LACTÀNCIA MATERNA CAP TORDERA

Comissió de Lactància Materna - EAP Tordera. Abril 2013

INTRODUCCIÓ

Al llarg del temps, en la nostra societat s'han produït canvis pel que fa a la cultura de l'alletament i de la criança natural. Actualment, l'estil de vida condiona i dificulta la lactància materna. A això s'afegeix, moltes vegades, la falta d'informació o d'autoconfiança en la capacitat d'alletar de la mare.

Donar el pit és la millor opció. La lactància materna proporciona de manera natural un aliment perfectament adaptat a les necessitats de cada nadó. Influeix de manera positiva, tant a nivell biològic com emocional, en la salut de la mare i del seu fill o filla. Els beneficis que aporta al desenvolupament del nadó no són equiparables a altres formes d'alimentació.

Les directives actuals de la OMS i UNICEF, subscrietes pel Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, recomanen lactància materna exclusiva fins als 6 mesos d'edat i lactància materna complementada amb altres aliments com a mínim dos anys. La OMS (Organització Mundial de la Salut, 2002) i la Unió Europea reconeixen que més del 97% de les dones són fisiològicament competents per donar el pit als seus fills de forma satisfactòria.

És per això que cal desenvolupar una Normativa de lactància materna adaptada a les necessitats del Centre d'Atenció Primària (CAP) de Tordera i a la seva població.

Aquesta Normativa ha d'estar exposada de manera clara i visible al centre, de manera que estarà a disposició tant del personal treballador com de l'usuari que la requereixi. La Normativa ha d'estar disponible en Català i en Castellà. La comissió de Lactància del centre avaluarà el compliment de la Normativa anualment.

NORMATIVA DE PROMOCIÓ, PROTECCIÓ I SUPORT A LA LACTÀNCIA MATERNA.

Centre de salut: Centre Atenció Primària (CAP)Tordera.

Població: Tordera

Direcció d'Atenció Primària de Girona.

Institut Català de la Salut.

Comunitat Autònoma:Catalunya.

El CAP de Tordera i les persones que el dirigeixen , conjuntament amb els professionals que hi treballem, sabem i assumim que la lactància materna és la millor opció que una mare pot oferir al seu fill / filla i reconeixem els importants beneficis que la lactància materna ofereix a la nostra societat i medi ambient.

Les mares tenen dret a decidir, d'acord amb una informació clara i imparcial la manera com volen alimentar i cuidar els seus fills, sempre que aquest dret no vagi en contra dels Drets de l'Infant recollits en la Declaració Internacional De Drets Del nen.

Així, assumim la responsabilitat de donar suport a les mares per assegurar que independentment de la decisió que hagin pres, aquesta sigui sana i segura.

1 - OBJECTIUS DE LA NORMATIVA:

- Assegurar que totes les mares i famílies que es visiten al CAP Tordera reben informació sobre la superioritat de la lactància materna per a l'alimentació i criança del nadó i nen petit sobre qualsevol altre tipus d'alimentació.
- Que les decisions preses tinguin com a base una informació adequada i lliure d'influències comercials.
- Afavorir un entorn en el que s'incrementi el nombre de dones:
  - Que desitgen alletar els seus fills.
  - Que tinguin la informació i el suport adequats per iniciar i mantenir la lactància materna amb èxit i felicitat.
  - Que una vegada iniciada la lactància tinguin els recursos necessaris per mantenir-la, exclusiva durant els sis primers mesos i juntament amb alimentació complementària fins els dos anys o més segons desitgin mare i fills.
- Fomentar la col·laboració i cooperació necessàries, entre els professionals del CAP Tordera i els grups de suport locals especialment l'Associació de Suport a

les famílies de Tordera i d'altres pobles propers (Ona prolactància de Pineda de mar, Calma de Blanes i Malgrat de Mar).

- Tots els professionals que atenen a les mares lactants han d'actuar d'acord amb aquesta Normativa amb la finalitat d'evitar consells contradictoris o qualsevol acció que vagi contra la mateixa. En cas d'actuar en contra s'ha de justificar i constar en l'historial cíníc de la mare i / o de l'infant.
- Al CAP Tordera no hi ha publicitat directa ni indirecta de sucedanis de llet materna, biberons, tetines o xumets ni es lliuren mostres d'aquests. I està prohibida la presència dels logotips de fabricants d'aquests productes en articles com ara calendaris o material de papereria i en qualsevol article que estigui dirigit a la vista de mares i familiars.
- La distribució de materials educatius destinats a les dones i les seves famílies està coordinada i supervisada per la Comissió de Lactància del centre i és respectuosa amb el Codi de Comercialització de Succedanis de Llet Materna.
- Als pares que, d'acord amb una informació adequada, hagin decidit utilitzar sucedanis per a l'alimentació dels seus fills, se'ls ensenyarà a preparar la fórmula de forma correcta en el post part.
- Com a norma no s'ensenyarà a preparar fórmules adaptades a les sessions de formació prenatal en grup, ja que hi ha evidència que la informació que es proporciona en aquest moment no es reté adequadament i pot disminuir / alterar la confiança en la lactància materna.
- Les dades referents a l'alimentació del lactant han de quedar adequadament registrades en la història clínica informatitzada (e-CAP). Aquestes dades han de recollir informació sobre:
  - Avaluació d'una presa o més si hi ha problemes (MEAP primera visita i successives)
  - Qualsevol suplement o sucedani que s'aconselli i les justificacions o raons que impulsen a oferir-lo. (en el MEAP del dia de visita)
  - Mode de la introducció de l'alimentació complementària. (Programa Nen Sa, full registre alimentació)
  - Moment del deslletament. (full registre alimentació)
- Aquesta Normativa està sotmesa a una auditoria anual practicada per la Comissió de Lactància Materna del Centre.

- Difusió de la Normativa de lactància al CAP Tordera:
  - S'inclourà la Normativa en el Pla d'Acollida que s'entrega a tot el personal que s'incorpora al centre.
  - Es posarà en coneixement de tots els professionals administratius i sanitaris del centre a través de sessions periòdiques.
  - La Normativa quedarà a disposició dels treballadors del centre a la intranet (arxius compartits/Comissió de Lactància).
  - La versió abreujada s'exposarà en totes les àrees del CAP en què s'atén a les mares i als seus fills. Els usuaris podran sol·licitar una còpia d'aquesta Normativa o consultar-ne la seva totalitat.
  - Aquesta Normativa detallada estarà a disposició de qualsevol usuari que ho sol·liciti en Català i Castellà.

2 - FORMACIÓ DELS PROFESSIONALS SANITARIS

- Els professionals sanitaris tenen la responsabilitat i l'obligació de donar suport i ajudar les mares lactants a superar les dificultats que es presenten amb la lactància.
- Es proporcionarà la formació necessària (d'acord amb els requisits sobre les competències que li corresponguin) respecte a la gestió de la lactància materna a tot el personal administratiu, auxiliar i sanitari en contacte amb les dones embarassades i amb les mares.
- Tot el personal de nova contractació ha de rebre la Normativa de Lactància i conèixer les seves responsabilitats en la mateixa, d'acord al seu lloc de treball. Per ampliar informació o qualsevol dubte es dirigirà a la Comissió de Lactància.
- La Comissió de Lactància i el director del CAP Tordera són els responsables de proporcionar la formació necessària a tot el personal, així com de controlar l'efectivitat de la formació i l'assistència a la mateixa. El tipus de formació difereix segons el professional i la tasca que desenvolupi dins del centre.
- Per a la formació del personal es disposarà d'un Programa de Formació que inclou la Normativa del CAP i els Set Punts plantejats per la IHAN.

3 - INFORMACIÓ A LES DONES EMBARASSADES SOBRE ELS BENEFICIS DE L'ALLETAMENT I L'ESTRATÈGIA DEL PART NORMAL.

- Els professionals sanitaris del centre CAP Tordera fan tot el possible, dins la seva competència, per garantir que totes les dones embarassades siguin conscients dels beneficis de la lactància materna exclusiva davant dels riscos de l'alimentació amb sucedanis.
- Totes les dones embarassades han de tenir l'oportunitat de parlar individualment amb un professional sanitari sobre lactància materna i alimentació infantil.
- Tota dona embarassada ha de rebre informació sobre: les tècniques d'alletament, la importància del contacte pell amb pell, allotjament conjunt, la lactància a demanda, la postura i l'adherència correctes, el vincle i l'efecte perjudicial dels xumets i tetines sobre la lactància materna. També sobre l'Estratègia del Part Normal i el seu paper protagonista en el part i les opcions d'elecció de les tècniques de control del dolor.

4 - DONAR SUPORT A L'INICI I LA CONTINUACIÓ DE LA LACTÀNCIA

- Els professionals del CAP Tordera facilitaran, mitjançant la coordinació amb el seu hospital de referència, la recepció i valoració del nadó i de la lactància en els primers 2-3 dies després de l'alta de la maternitat. D'aquesta manera es milloraran la identificació precoç de problemes i dubtes, i s'oferirà informació i ajuda per a la seva prevenció o solució.
- Tots els professionals sanitaris s'interessaran i observaran el progrés de la lactància materna cada vegada que contactin amb una mare que estigui alletant el seu fill.
- Els professionals del centre animaran a les mares a mantenir contacte físic estret amb els seus fills, ja que aquest constitueix el millor suport a la lactància materna, tranquil·litza els nadons i ajuda a resoldre moltes de les dificultats relacionades amb l'adherència a la lactància materna.
- Els professionals han de fomentar la lactància materna "a demanda" (cada vegada que el nadó ho demani) oferint a les mares informació i suport sobre aquest aspecte.
- Els professionals animaran a les mares a mantenir al seu fill a prop en tot moment, cosa que els ajudarà a identificar millor les necessitats del nadó i la demanda d'alimentació. A totes les mares se'ls proporcionarà informació adequada respecte el collit.

- Els professionals oferiran a totes les mares lactants que tornin a la feina remunerada informació que els ajudi i doni suport a seguir amb la lactància durant aquest període.
- Els professionals sanitaris no recomanaran l'ús de tetines o xumets en les primeres fases de la lactància materna. Als pares que vulguin utilitzar-los se'ls informarà adequadament respecte els seus possibles efectes negatius en l'establiment de la lactància.
- Els professionals no recomanaran l'ús de protectors de mugró excepte en circumstàncies extremes, i sempre sota la supervisió i suport d'un professional sanitari experimentat i adequadament format. Sempre s'ajudarà a les mares perquè l'utilitzin el mínim temps possible i s'explicaran les conseqüències de la seva utilització.

5 - RECOLZAR LA LACTÀNCIA MATERNA EXCLUSIVA DURANT ELS 6 PRIMERS MESOS I COMPLEMENTADA AMB ALTRES ALIMENTS FINS ELS 2 ANYS O MÉS

- Durant els primers sis mesos, els professionals no recomanaran que un nadó lactant ingereixi ni aigua ni menjar artificial, llevat que sigui considerat necessari per motius que hauran de quedar reflectits en la història clínica del lactant. Als pares que trien suplementar la lactància materna amb sucedanis se'ls informarà de la interferència / obstacle que aquesta alimentació produeix en la continuïtat de la lactància materna.
- Els professionals recomanen a totes les mares oferir lactància materna exclusiva en els primers sis mesos i continuar donant el pit durant almenys els dos primers anys de vida del nadó. Tota informació respecte al deslletament ha de ser coherent amb aquest ideal.
- La introducció de l'alimentació complementària es realitzarà per a la majoria dels lactants al voltant dels 6 mesos, seguint les recomanacions vigents de la Unió Europea i el Departament de Salut de la Generalitat.

6 - UN ENTORN ACOLLIDOR PER A LES FAMÍLIES AMB MARES LACTANTS

- El CAP Tordera considera que la lactància materna és la forma natural d'alimentar els bebès i als nens petits.
- El CAP Tordera facilita i anima les mares a alletar els seus fills en totes les zones públiques on es prestin serveis de salut.
- El CAP Tordera disposa d'una zona còmoda per a les mares que prefereixen alletar el seu fill i protegir la seva privacitat.

7 - EL CAP TORDERA FOMENTA EL SUPORT COMUNITARI PER A LA LACTÀNCIA

- El CAP fomenta la cooperació entre els professionals sanitaris i els grups voluntaris de suport, tot i reconèixer que els serveis d'atenció sanitària tenen una responsabilitat intrínseca en el foment de la lactància materna.
- El CAP proporciona a totes les mares lactants informació suficient i actualitzada que els permet posar-se en contacte amb els grups o tallers de suport a la lactància materna de l'entorn.
- El CAP convida els grups de suport a la lactància materna a participar en les activitats de promoció i suport a la lactància materna que es facin en el mateix, si ho desitgen.
- Al CAP es celebren reunions setmanals d'un Taller de Lactància on estan convidades totes les dones embarassades i les mares que alleten i les seves famílies.
- S'entregarà informació escrita sobre els horaris del Taller de Lactància i dels diferents grups de suport a la lactància de la zona a totes les dones embarassades i mares lactants. També se'ls informarà d'un telèfon d'assessorament gratuït en lactància materna, de l'Associació de Suport a les Famílies de Tordera.

Aquesta Normativa ha estat consensuada pels professionals del CAP Tordera, la seva Comissió de Lactància Materna i la Direcció del Centre:

Firmes:

Albert Alum Bou
Director del CAP Tordera

Anna Pol Pons
Responsable de Lactància Materna, en representació de la Comissió de Lactància
Materna del CAP Tordera

Sara Rodríguez Requejo
Directora de la Direcció d'Atenció Primària de Girona.

Data: